

Szociolingvisztika előadás magyar szakos hallgatóknak az osztatlan tanári képzésben 2019

Témakörök

A szociolingvisztika tárgya, kialakulásának kezdetei és térhódítása külföldön és a magyar nyelvterületen

Az anyaggyűjtés és a feldolgozás módszertani kérdései

A nyelvi változatosság, a nyelvhasználati sokrétűség, a beszédhelyzet

A magyar nyelvközösség, a kisebbségek és a kétnyelvűség problémái

A nyelvi hátrányos helyzet (külföldi és hazai vizsgálódások)

A nyelvek kapcsolata (a nyelvi kölcsönhatás, nyelvcsere)

A nyelvi attitűd

A kétnyelvűség, kettősnyelvűség és a diglosszia

A nyelvi tervezés, a nyelvpolitika és a nyelvi tiszteletadás kérdései

Tananyag

1. Az előadások anyaga

2. Tankönyv

KISS JENŐ: *Társadalom és nyelvhasználat*. Szociolingvisztikai alapfogalmak. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1995.

Kontra Miklós: *Hasznos nyelvészet*. Forum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2010. A *Magyar anyanyelvi nevelés* c. fejezet, 57–90.

TRUDGILL, PETER: *Bevezetés a nyelv és társadalom tanulmányozásába*. JGyTF Kiadó, Szeged, 1997.

3. Tanulmányok, cikkek

GAL, SUSAN: Mi a nyelvcsere, és hogyan történik? In: A. Jászó Anna – Bódi Zoltán (szerk.): *Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény*, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2002, **165–173**.

CHARLES A. FERGUSON: Diglosszia. In: A. Jászó Anna – Bódi Zoltán (szerk.):

Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2002, **125–137**.

LABOV, WILLIAM: A társadalmi folyamatok tükröződése a nyelvi szerkezetekben. In: A. Jászó Anna – Bódi Zoltán (szerk.): *Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény*, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2002, **11–18**. vagy Labov, William: A társadalmi folyamatok tükröződése nyelvi szerkezetekben. In: Pap Mária és Szépe György (szerk.): *A nyelvtudomány ma*, Gondolat, Budapest, 1975, 509–527.

LANSTYÁK ISTVÁN: A magyar–magyar diglosszia néhány kérdéséről. In: A. Jászó Anna – Bódi Zoltán (szerk.): *Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény*, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2002, **152–164**.

PÉNTEK JÁNOS: Magyar nyelvi különfejlődés a Kárpát-medencében. In: A. Jászó Anna – Bódi Zoltán (szerk.): *Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény*, Tinta Könyvkiadó, Budapest 2002, **220–227**.